

ບົດບັນທຶກເສດຖະກິດຂອງປະເທດ ສປປ ລາວ

ການໝູນໃຊ້ ທີ່ຕັ້ງທາງຍຸດທະສາດ ແລະ ຄວາມອຸດົມຮັ່ງມີທາງທຳມະຊາດ ໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດສູງທີ່ສຸດ ເພື່ອການເຕີບໂຕ ແບບສົມບູນ ແລະ ຍືນຍົງ

ຂໍ້ຈຳກັດຂອງຮູບແບບການເຕີບໂຕ ຂອງ ສປປ ລາວ ເຫັນໄດ້ຊັດເຈນຂຶ້ນ

1. ພາຍຫຼັງການເຕີບໂຕດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ການພັດທະນາໃນລະດັບສູງຕະຫຼອດສອງທົດສະຫວັດຜ່ານມາ, ຂໍ້ຈຳກັດຈຳນວນໜຶ່ງ ຂອງຮູບແບບການເຕີບໂຕຂອງ ສປປ ລາວ ໄດ້ສະແດງອອກຢ່າງຊັດເຈນຂຶ້ນ. ນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 2000 ເປັນຕົ້ນມາ, ປະເທດລາວໄດ້ເປັນໜຶ່ງໃນປະເທດທີ່ມີການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດທີ່ໄວທີ່ສຸດໃນໂລກ ໂດຍມີອັດຕາການເຕີບໂຕສະເລ່ຍຕໍ່ປີປະມານ 7 ສ່ວນຮ້ອຍ ເຊິ່ງຂັບເຄື່ອນຫຼັກໆໂດຍຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທີ່ເນັ້ນໃສ່ການນຳໃຊ້ທຶນສູງ (ບໍ່ແຮ່ ແລະ ພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ) ແລະ ໄດ້ຮັບສະໜັບສະໜູນຈາກການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ. ແຕ່ວ່າ, ປັດໄຈຂັບເຄື່ອນຂອງການເຕີບໂຕນັ້ນ ຍັງບໍ່ສົມບູນພໍ. ການເຕີບໂຕຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ທີ່ເຂັ້ມແຂງ ບໍ່ໄດ້ສ້າງວຽກເຮັດງານທຳໄດ້ຫຼາຍເທົ່າທີ່ຄາດການໄວ້. ລະດັບຄວາມທຸກຍາກໄດ້ຫຼຸດລົງ ແຕ່ຈັງຫວະການຫຼຸດລົງ ພັດຊັກຊ້າກວ່າປະເທດເສດຖະກິດອື່ນໆໃນພາກພື້ນທີ່ມີການຂະຫຍາຍໂຕໄວ. ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ການເຕີບໂຕນີ້ ແມ່ນບໍ່ມີຄວາມຍືນຍົງໃນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ. ທຶນຮອນທາງດ້ານທຳມະຊາດທີ່ມີຢູ່ ໄດ້ຫຼຸດໜ້ອຍຖອຍລົງ ເຖິງແມ່ນວ່າຈະຢູ່ໃນອັດຕາທີ່ຊ້າລົງຕັ້ງແຕ່ປີ 2015 ເປັນຕົ້ນມາກໍຕາມ, ແຕ່ ປ່າໄມ້ກໍຄືຊັບພະຍາກອນນໍ້າຂອງປະເທດ ກໍຍັງມີຄວາມສ່ຽງຢູ່.

2. ການເອື້ອຍອີງໃສ່ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ມີມາເລື້ອຍໆ ໄດ້ນຳໄປສູ່ຄວາມບອບບາງຂອງເສດຖະກິດມະຫາພາກຢ່າງມະຫາສານ. ໜີ້ສິນລັດໄດ້ເພີ່ມສູງຂຶ້ນໄປເຖິງລະດັບວິກິດ ເປັນ 20 ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງ GDP ນັບແຕ່ປີ 2010 ເປັນຕົ້ນມາ, ເນື່ອງຈາກອັດຕາການເກັບລາຍຮັບທີ່ຕໍ່າ ແລະ ການລົງທຶນໃສ່ຂະແໜງການໄຟຟ້າຈາກເງິນກູ້ຢືມ. ມາຮອດປີ 2017, ການສົ່ງອອກຊັບພະຍາກອນ ແລະ ການນຳເຂົ້າທຶນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງນັ້ນ ກໍໄດ້ແຂງຄ່າເງິນກີບຂຶ້ນ ບວກກັບຄ່າແຮງງານທີ່ສູງຂຶ້ນ ນັ້ນໄດ້ບັນທອນການແຂ່ງຂັນຂອງຂະແໜງການສົ່ງອອກສິນຄ້າທີ່ບໍ່ແມ່ນຊັບພະຍາກອນ ກໍຄື ເຮັດໃຫ້ການເຕີບໂຕໃນຂະແໜງດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຊ້າລົງ. ການລົງທຶນຂອງລັດໃນຂະແໜງບໍ່ແຮ່ ແລະ ພະລັງງານໄຟຟ້າ ນັ້ນໄດ້ຫຼຸດຜ່ອນກຳລັງແຮງທາງດ້ານການເງິນຂອງລັດ ແລະ ເຫຼືອໜ້ອຍສຳລັບການລົງທຶນໃສ່ຂະແໜງການກະສິກຳ, ການສຶກສາ, ການບໍລິການສຸຂະພາບ, ແລະ ການບໍລິການພາກລັດອື່ນໆ ເຊິ່ງຄາດວ່າຈະໃຫ້ຜົນຕອບແທນໄລຍະຍາວຜ່ານສັກກະຍະພາບຂອງແຮງງານທີ່ເພີ່ມສູງຂຶ້ນ. ການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດ COVID-19 ໄດ້ເພີ່ມຄວາມກົດດັນທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ການເງິນ ໃຫ້ໜັກຂຶ້ນ. ໃນປີ 2020 ປະເທດລາວໄດ້ບັນທຶກ ການເຕີບໂຕຂອງ GDP ທີ່ຕໍ່າທີ່ສຸດ ເປັນຄັ້ງທຳອິດໃນຮອບສາມທົດສະຫວັດຜ່ານມາ ແລະ ຍັງປະເຊີນກັບຄວາມສ່ຽງ ທີ່ວ່າຄວາມຄືບໜ້າໃນການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກທີ່ບັນລຸໄດ້ໃນໄລຍະຜ່ານມາ ຈະປິ້ນກັບຄືນ ໂດຍສະເພາະສຳລັບແມ່ຍິງ ແລະ ຄົວເຮືອນທຸກຍາກໃນຊຸມນະບົດ.

ສິ່ງທີ່ແຕກຕ່າງຈາກປະເທດອື່ນໆທີ່ບໍ່ມີຊາຍແດນຕິດກັບທະເລ ແມ່ນຊັບສິນທາງທຳມະຊາດ ແລະ ສະຖານທີ່ຕັ້ງຂອງ ສປປ ລາວ ເປັນທ່າແຮງປົ່ມຊ້ອນທີ່ສຳຄັນ ສຳລັບຮູບແບບຂອງການເຕີບໂຕທີ່ສົມບູນ ແລະ ຍືນຍົງກວ່າເກົ່າ

3. ໃນຂະນະທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນປະເທດທີ່ບໍ່ມີຊາຍແດນຕິດກັບທະເລ ທີ່ມີຄ່າຂົນສົ່ງສູງ, ຈຸດນີ້ອາດປ່ຽນແປງໃນໄວໆນີ້ ຍ້ອນໂຄງການທາງລົດໄຟ ແລະ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງຕ່າງໆ. ສປປ ລາວ ມີຄວາມໄດ້ປຽບທີ່ເປັນຕາອິດສາ ຍ້ອນມີຄວາມອຸດົມຮັ່ງມີທາງທຳມະຊາດ, ມີປະຊາກອນໜຸ່ມນ້ອຍ ແລະ ມີທີ່ຕັ້ງທາງຍຸດທະສາດ. ສປປ ລາວ ມີທຶນຮອນທາງທຳມະຊາດມະຫາສານ ລວມທັງ ຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງປ່າໄມ້, ຊີວະນາໆພັນ, ແຮ່ທາດ ແລະ ປະເພດດິນດອນຕ່ອນຫຍ້າຕ່າງໆ ກໍຄື ການເຂົ້າເຖິງນໍ້າ. ມັນໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຢ່າງຊັດເຈນວ່າ ມູນຄ່າປັດຈຸບັນຂອງຜົນປະໂຫຍດທີ່ຈະໄດ້ຮັບໃນອະນາຄົດຈາກການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດ

ລ້ອມນັ້ນ ແມ່ນສູງກວ່າຫຼາຍ ຖ້າສົມທຽບໃສ່ ການຂຸດຄົ້ນຊັບພະຍາກອນແບບບໍ່ມີການຄວບຄຸມ. ຖ້າມີການຂຸດຄົ້ນຢ່າງຍືນຍົງ ແລະ ໃນຈັງຫວະທີ່ຊ້າລົງ, ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ກໍ່ຍັງຈະສາມາດເປັນຕົວຂັບເຄື່ອນທີ່ເຂັ້ມແຂງສຳລັບການເຕີບໂຕແບບ ສົມບູນໃນໄລຍະຍາວ. ສປປ ລາວ ເປັນໜຶ່ງໃນປະເທດທີ່ມີປະຊາກອນໜຸ່ມທີ່ສຸດໃນພາກພື້ນ, ຊຶ່ງມີທ່າແຮງ ທີ່ຈະໄດ້ຮັບຄ່າປັນ ຜົນດ້ານປະຊາກອນທີ່ສູງຂຶ້ນ ໃນທົດສະຫວັດຕໍ່ໜ້າ.

4. ທີ່ຕັ້ງທາງພູມສາດຂອງ ສປປ ລາວ ໂດຍມີປະເທດເພື່ອນບ້ານທີ່ມີການເຕີບໂຕດ້ານເສດຖະກິດໄວທີ່ສຸດໃນໂລກ ກໍ່ເປັນຊັບ ສິນສຳຄັນ. ການຄ້າກັບປະເທດເຫຼົ່ານີ້ ແລະ ການລົງທຶນຈາກປະເທດເຫຼົ່ານີ້ສາມາດຂັບເຄື່ອນການເຕີບໂຕໂດຍລວມຂອງ ສປປ ລາວໄດ້ ໄປຄຽງຄູ່ກັບ ການຫັນປ່ຽນເສດຖະກິດຈາກການຂຸດຄົ້ນ ແລະ ພະລັງງານໄຟຟ້າ ຫຼື ພະລັງງານຖ່ານຫີນ ໄປເປັນເສດຖະ ກິດທີ່ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂຶ້ນ. ສປປ ລາວ ມີຊາຍແດນຕິດກັບທ້າຍປະເທດ ທີ່ກວມເອົາ 17 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງ GDP ໂລກ ແລະ ມີປະຊາກອນຫຼາຍກວ່າໜຶ່ງສ່ວນຫ້າຂອງປະຊາກອນໂລກ. ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນປະເທດທີ່ຮັ່ງມີ, ມີລະບົບການຄ້າເປີດ, ຕະຫຼາດຂະ ຫຍາຍໂຕ ແລະ ຕ້ອງການແຮງງານ ແລະ ສິນຄ້າ ພ້ອມນີ້ຍັງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າໂລກ (global value chains ຫຼື GVCs). ນັ້ນໝາຍຄວາມວ່າ ປະເທດເຫຼົ່ານີ້ມີຄວາມຕ້ອງການຕໍ່ ການສົ່ງອອກຂອງ ສປປ ລາວ, ບວກກັບເປັນແຫຼ່ງນຳເຂົ້າທີ່ ຖືກ ໄປຄຽງຄູ່ກັບ ໂອກາດເຂົ້າຮ່ວມຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າໂລກ ແລະ ດຶງດູດການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດ ແມ່ນຢູ່ຕໍ່ໜ້າບ້ານແລ້ວ. ດ້ວຍເຫດຜົນເຫຼົ່ານັ້ນ ສປປ ລາວ ຈຶ່ງສາມາດມີສ່ວນຮ່ວມໃນຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າກັບສາກົນ ໂດຍ ປ່ອຍໃຫ້ຕະຫຼາດຕາມທີ່ຕັ້ງເປັນ ຕົວຂັບເຄື່ອນໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ. ມາຮອດປັດຈຸບັນ ໄດ້ມີຫຼັກຖານຊີ້ແຈງວ່າ ຄວາມຄືບໜ້າພວມໄປໃນທິດທາງດັ່ງກ່າວນີ້. ຕົວຢ່າງ: ໃນບໍ່ດົນມານີ້ ການລົງທຶນ ໃນຂະແໜງການປຸງແຕ່ງເພື່ອສົ່ງອອກຢູ່ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ໄດ້ເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ແກ່ການສົ່ງອອກ ໃນຂະແໜງການໄຟຟ້າ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ, ແລະ ອຸປະກອນໄຟຟ້າ ກໍ່ຄື ອຸດສາຫະກຳອາຫານ.

ແຕ່ວ່າ ສປປ ລາວ ເປັນປະເທດທີ່ມີນະໂຍບາຍປິດ ຫຼາຍກວ່າ ເປັນປະເທດທີ່ມີແຜ່ນດິນປິດບໍ່ຕິດຈອດກັບທະເລ: ບັນຫານີ້ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປ່ຽນແປງ ເພື່ອໃຫ້ປະເທດຊາດໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດສູງທີ່ສຸດຈາກການນຳໃຊ້ທ່າແຮງບົ່ມຊ້ອນດັ່ງກ່າວ.

5. ວິໄສທັດຂອງລັດຖະບານໃນການຫັນປະເທດໃຫ້ມີເສັ້ນທາງເຊື່ອມຈອດນັ້ນໜັກແໜ້ນດີ ແຕ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການປະຕິ ຮູບຕ່າງໆທີ່ບໍ່ມີຄວາມຄືບໜ້າ ແມ່ນຈຳກັດຖ່ວງດຶງທ່າແຮງບົ່ມຊ້ອນຂອງປະເທດ. ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈ ຖືກກ່ຽວກັບ ຜົນປະໂຫຍດຂອງສະຖານທີ່ຕັ້ງຍຸດທະສາດຂອງປະເທດ ໂດຍມີຍຸດທະສາດການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມທີ່ ສຸມໃສ່ ການຄ້າ, ການລົງທຶນ ແລະ ການສ້າງ ສປປ ລາວ ໃຫ້ເປັນປະເທດຂົວຕໍ່ (ວິໄສທັດໃນການຫັນປະເທດໃຫ້ມີເສັ້ນທາງ ເຊື່ອມຈອດ) ພາຍໃນພາກພື້ນ. ເພື່ອໃຫ້ບັນລຸວິໄສທັດນີ້ ຈຶ່ງໄດ້ມີການລົງທຶນມະຫາສານໃສ່ພື້ນຖານໂຄງລ່າງເສັ້ນທາງລົດໄຟ ແລະ ເສັ້ນທາງບົກອື່ນໆ. ແຕ່ວ່າ ການປະຕິຮູບດ້ານຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ (ເຊັ່ນຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ລະບົບ, ກົນໄກ) ຕ້ອງ ດຳເນີນຄຽງຄູ່ຂະໜານກັບ ການປະຕິຮູບດ້ານວັດຖຸ. ໂຄງການແລວທາງເສດຖະກິດທີ່ສະໜອງເຄືອຄ່າຍເສັ້ນທາງສຳຮອງ ພ້ອມ ກັບການອຳນວຍຄວາມສະດວກດ້ານການຄ້າ ແລະ ການບໍລິການຂົນສົ່ງ ສາມາດກະຈາຍກິດຈະກຳດ້ານເສດຖະກິດ ອອກສູ່ຊຶງ ເຂດຊົນນະບົດ ເຊິ່ງຈະນຳ ຜົນປະໂຫຍດສຳຄັນໃນການລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ຄຽງຄູ່ກັບ ການຫຼຸດຜ່ອນຊ່ອງຫວ່າງຄວາມບໍ່ ສະເໝີພາບ.

6. ສຳຄັນໄປກວ່າການສ້າງການປະຕິຮູບນະໂຍບາຍໃຫມ່ຂຶ້ນມາ, ລັດຖະບານຈຳເປັນຕ້ອງຈັດບຸລິມະສິດໃຫ້ແກ່ການປະຕິຮູບ ນະໂຍບາຍທີ່ກຳນົດໄວ້ແລ້ວນັ້ນ ແລະ ຕິດຕາມດ້ວຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເພື່ອເລັ່ງການປ່ຽນແປງໃຫ້ເປັນຮູບປະທຳ. ໃນປີ 2019, ສປປ ລາວ ໄດ້ຖືກຈັດໃນອັນດັບ 20 ສ່ວນຮ້ອຍສຸດທ້າຍ ໃນທຸກໆດ້ານຂອງ ຕົວຊີ້ວັດດ້ານການປົກຄອງໂລກ ຍົກເວັ້ນ ສະເຖຍລະພາບດ້ານການເມືອງ. ສະພາບແວດລ້ອມການດຳເນີນທຸລະກິດພາຍໃນ ຍັງຄາດຄະເນບໍ່ໄດ້ ແລະ ຈຳກັດຫລາຍ ຊຶ່ງເພີ່ມເປັນອຸປະສັກເຂົ້າໄປອີກ ນອກຈາກຂໍ້ຈຳກັດຂອງການເປັນປະເທດມິຕະຫຼາດພາຍໃນນ້ອຍພ້ອມກັບ ມີຂໍ້ຈຳກັດໃນ ຕະຫຼາດແຮງງານຢູ່ກ່ອນໜ້ານີ້ແລ້ວ. ລວມບັນຫາດັ່ງກ່າວເຂົ້າກັນ, ເຮັດໃຫ້ສະພາບແວດລ້ອມຍິ່ງເປັນອຸປະສັກທີ່ທ້າທາຍຫຼາຍ ປະການສຳລັບ ບໍລິສັດລາວໃນການແຂ່ງຂັນໃນຂັ້ນພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ. ລັດຖະບານຈຳເປັນຕ້ອງປັບປຸງສະພາບແວດລ້ອມ

ການດຳເນີນທຸລະກິດ ເປັນກ້າວໃຫຍ່ໆ ເພື່ອໃຫ້ບໍລິສັດທີ່ມີສັກກະຍະພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ ສາມາດລົງທຶນ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວໄດ້ ນັ້ນກໍຄື ສ້າງໂອກາດໃຫ້ທຸລະກິດໃໝ່ໆທີ່ມີປະສິດທິພາບ ສາມາດເຂົ້າຫາຕະຫຼາດ ແລະ ເຕີບໂຕໄດ້. ການເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນທີ່ເລິກເຊິ່ງໜັກແໜ້ນກວ່າເກົ່າ ຍັງສາມາດ ຜັກດັນ ການປະຕິຮູບດ້ານສະຖາບັນ ແລະ ນະໂຍບາຍ ເພື່ອປັບປຸງລະບົບການປົກຄອງທຸລະກິດ ແລະ ການລົງທຶນ.

ລັດຖະບານລາວສາມາດປະຕິບັດຫຍັງໄດ້ແດ່?

7. ບົດບັນທຶກທາງເສດຖະກິດຂອງປະເທດ (**Country Economic Memorandum** ຫຼື **CEM**) ສະບັບນີ້ ກຳນົດທິດທາງດ້ານນະໂຍບາຍ ທີ່ຈະສາມາດຊ່ວຍໃຫ້ ສປປ ລາວ ໝູນໃຊ້ ທີ່ຕັ້ງຍຸດທະສາດ ແລະ ທຳມະຊາດທີ່ອຸດົມຮັ່ງມີຂອງປະເທດ ໃຫ້ເກີດຜົນປະໂຫຍດສູງທີ່ສຸດ ເພື່ອບັນລຸ ການເຕີບໂຕທີ່ຍືນຍົງ ແລະ ສົມບູນ (ເບິ່ງການສັງລວມໃນ ຕາຕະລາງ 1). ບຸລິມະສິດຮີບດ່ວນແມ່ນການແກ້ໄຂຄວາມບໍ່ມີສະເຖຍລະພາບດ້ານເສດຖະກິດມະຫາພາກຂອງ ປະເທດ. ຖ້າບໍ່ແກ້ໄຂ ຈະມີຄວາມສ່ຽງສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ ການປະຕິຮູບດ້ານໂຄງສ້າງ-ກົນໄກໃນອະນາຄົດ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ ບົດລາຍງານຈະສະເໜີວິທີການໝູນໃຊ້ທຶນຮອນທາງທຳມະຊາດທີ່ອຸດົມຮັ່ງມີໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ. ບົດລາຍງານຈະສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ສປປ ລາວ ສາມາດສືບຕໍ່ເຕີບໂຕເປັນ ປະເທດລາຍຮັບສູງປານກາງໄດ້ ດ້ວຍການຫັນເສດຖະກິດໃຫ້ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ໂດຍສ້າງວຽກເຮັດງານທຳ, ຂະແໜງການສິ່ງອອກ (ລວມທັງ ກະສິກຳ-ອາຫານ, ການປຸງແຕ່ງເປົາ ແລະ ການບໍລິການ), ຮັບປະກັນວ່າ ຜົນປະໂຫຍດທີ່ໄດ້ຈາກການເຕີບໂຕນັ້ນ ຈະໄດ້ຮັບການແບ່ງປັນຢ່າງກວ້າງຂວາງກວ່າເກົ່າ.

ຕາຕະລາງ 1 - ຄຳແນະນຳຫຼັກ ດ້ານນະໂຍບາຍ ເພື່ອ ການເຕີບໂຕທີ່ຍືນຍົງ ແລະ ສົມບູນ

ຈຸດປະສົງ	ຂອບເວລາ ໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ
<p>1. ການຫັນປ່ຽນ-ປະຕິຮູບເພື່ອກັບມາສູ່ ຄວາມມີສະເຖຍລະພາບດ້ານການເງິນມະຫາພາກ</p>	
<p>1. ຄົ້ນຄວ້າແຫຼ່ງສະໜອງທຶນພາຍນອກ ແຕ່ຈຳກັດການກູ້ຢືມທາງການຄ້າໃໝ່ໆ ເທົ່າທີ່ຈຳເປັນສຳລັບ ຮອງຮັບເງື່ອນໄຂການກູ້ຢືມໃນຕະຫຼາດທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ.</p>	ໄລຍະສັ້ນ
<p>2. ເຈລະຈາ ການປັບໂຄງສ້າງໜີ້ສິນ ທີ່ໜ້າເຊື່ອຖື ແລະ ໂປ່ງໃສ ກັບ ເຈົ້າໜີ້ລາຍໃຫຍ່ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນ ການແບກຫາບຈາກຄ່າບໍລິການໜີ້ສິນ ໃນໄລຍະກາງ.</p>	ໄລຍະສັ້ນ
<p>3. ປັບປຸງຂອດການລະມັດລະວັງ ແລະ ຂະບວນການອະນຸມັດໃຫ້ເຂັ້ມແຂງຂຶ້ນ ສຳລັບ ການລົງທຶນ ຂອງລັດໃໝ່ໆ, ການຈັດການ ການກູ້ຢືມ, ການອອກໃບຄຳປະກັນຂອງລັດ ແລະ ການສະເໜີການລົງ ທຶນລັດ-ເອກະຊົນ (PPP).</p>	ໄລຍະກາງ
<p>4. ຂຶ້ນຂວາຍລາຍຮັບພາຍໃນ ດ້ວຍການປັບປຸງ ການຄຸ້ມຄອງ ຜູ້ມອບພັນທະອາກອນລາຍໃຫຍ່, ການ ທົບທວນນະໂຍບາຍກະຕຸກຊຸກຍູ້ດ້ານອາກອນ ແລະ ການສຳປະທານ (ໂດຍສະເພາະໂຄງການໃນຂະ ແໜງຊັບພະຍາກອນ) ແລະ ການຫຼຸດຜ່ອນຂອບເຂດດຸນພິນິດໃນການຈັດການແບ່ງປັນອາກອນ ແລະ ລາຍຮັບ.</p>	ໄລຍະກາງ
<p>5. ພິຈາລະນາຮັບຮອງ ຂອບດ້ານການເງິນໄລຍະສັ້ນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ການວາງແຜນງົບປະມານ ແລະ ແຜນການກູ້ຢືມ PPG (ລວມທັງການກູ້ຢືມຂອງ SOE) ແມ່ນມີຄວາມສອດຄ່ອງກັບ ຄວາມຍືນ ຍົງຂອງໜີ້ສິນຂອງລັດ.</p>	ໄລຍະກາງ
<p>6. ແກ້ໄຂຄວາມບອບບາງດ້ານຖານະການເງິນຂອງ ທະນາຄານລັດ ແລະ ປະເມີນຄືນ ບົດບາດຂອງ ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໃນການສະໜອງທຶນກູ້ຢືມໃຫ້ແກ່ ລັດຖະບານ ແລະ ລັດວິສາຫະກິດ (SOEs).</p>	ໄລຍະກາງ
<p>2. ໝູນໃຊ້ທຶນຮອນທາງທຳມະຊາດໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດ ຄຽງຄູ່ກັບການຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງ ທາງສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ</p>	
<p>7. ເຈລະຈາຄືນໃໝ່ ສັນຍາຊື້ຂາຍໄຟຟ້າ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄ່າໄຟຟ້າທີ່ຈ່າຍໃຫ້ IPPs ແລະ ປັບຂໍ້ຕົກລົງ ໃນສັນຍາກ່ຽວກັບ ເອົາ-ຫຼື-ຈ່າຍ ກໍຄື ປັບຄ່າໄຟຟ້າພາຍໃນເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຕົ້ນທຶນ.</p>	ໄລຍະສັ້ນ
<p>8. ປັບປຸງການວາງແຜນລະບົບໄຟຟ້ານໍ້າຕົກໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນທີ່ສຸດ ແລະ ຫັນການລົງທຶນໃໝ່ໆ ໃສ່ ການປັບປຸງລະບົບສາຍສົ່ງ ແລະ ເຊື່ອມຕໍ່ກັບ ປະເທດເພື່ອນບ້ານ.</p>	
<p>9. ພັດທະນາ ການສະໜອງໄຟຟ້າຈາກທີ່ມີທ່າແຮງ ສູ່ທີ່ໜັ້ນຄົງ ຜ່ານພະລັງງານທົດແທນ ແທນ ພະລັງ ງານຖ່ານຫີນ.</p>	ໄລຍະກາງ
<p>10. ແກ້ໄຂອຸປະສັກທີ່ຕໍ່ເນື່ອງຄຸມເຄືອ ຕໍ່ການລົງທຶນບໍ່ແຮ່ໃໝ່ໆ ລວມທັງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ລະບົບ ການອອກໃບອະນຸຍາດບໍ່ແຮ່ ແລະ ການທົບທວນນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບຜົນປະໂຫຍດ.</p>	ໄລຍະກາງ

11. ໃຫ້ຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງ ແລະ ຫັນເປັນມາດຕະຖານ ຂະບວນການອອກໃບອະນຸຍາດ ແລະ ຈັດສັນທີ່ດິນ ເພື່ອປັບປຸງຄວາມແນ່ນອນສໍາລັບນັກລົງທຶນໃນຂະແໜງການປູກຕົ້ນໄມ້ຍືນຍົງ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວທໍາມະຊາດ.	ໄລຍະກາງ
12. ກະກຽມການປະເມີນຍຸດທະສາດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມເພື່ອລະບຸ ຜົນກະທົບສະສົມ ຂອງໂຄງການໃນຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຜົນໄດ້-ຜົນເສຍ ລະຫວ່າງ ການນໍາໃຊ້ດິນໃນຮູບແບບຕ່າງໆ.	ໄລຍະກາງ/ຍາວ

3. ການສ້າງຕະຫຼາດພາຍໃນ ທີ່ ເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ແກ່ການສ້າງວຽກເຮັດງານທຳ	
<p>13. ປະຕິຮູບສະພາບແວດລ້ອມການດຳເນີນທຸລະກິດໃຫ້ຫຼາຍເລິກເຊິ່ງກວ່າເກົ່າ ເພື່ອ ເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ແກ່ການ ເຂົ້າມາສ້າງຕັ້ງ ແລະ ຂະຫຍາຍທຸລະກິດຂອງທຸລະກິດພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ.</p>	ໄລຍະສັ້ນ
<p>14. ປະຕິບັດການບໍລິການຂຶ້ນທະບຽນທຸລະກິດປະຕູດຽວ ເພື່ອຕັດຮອນຂະບວນການ-ຂອດທີ່ສະຫຼັບຊັບຊ້ອນ ແລະ ສິ່ງເສີມການດຳເນີນທຸລະກິດຖືກຕ້ອງເປັນທາງການ. ລົບລ້າງ ແລະ ກະທັດຫັດດ້ານລະບຽບການເພື່ອຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ສອດຄ່ອງ ໃນລະບົບອາກອນ ແລະ ລະບຽບການເພື່ອຢຸດຢັ້ງການປະຕິບັດນອກລະບົບ/ບໍ່ເປັນທາງການ.</p>	ໄລຍະສັ້ນ
<p>15. ໝູນໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດຈາກ ເງິນໂອນເຂົ້າປະເທດຈາກແຮງງານລາວຢູ່ຕ່າງປະເທດ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການລົງທຶນໃນຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປຸງແຕ່ງ. ອະນຸຍາດໃຫ້ ນຳໃຊ້ ເງິນໂອນເຂົ້າປະເທດຈາກແຮງງານລາວຢູ່ຕ່າງປະເທດທີ່ໂອນເງິນກັບສູ່ປະເທດ ເຂົ້າໃສ່ໂຄງການລົງທຶນທ້ອງຖິ່ນຂອງລັດ ໂດຍໃຫ້ແຮງງານລາວເປັນຜູ້ຕັດສິນໃຈ ສຳລັບບ້ານເກີດຂອງຕົນເອງ.</p>	ໄລຍະສັ້ນ
<p>16. ເພີ່ມຄວາມເຂັ້ມແຂງຂອງກົດໝາຍແຮງງານ ກໍຄື ການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອປົກປ້ອງແຮງງານ ທັງຍິງ ແລະ ຊາຍ ໂດຍບໍ່ສ້າງຜົນເສຍຕໍ່ ການແຂ່ງຂັນ.</p>	ໄລຍະກາງ
<p>17. ຍົກລະດັບການຝຶກອົບຮົມວິຊາການ ແລະ ການບໍລິການແຮງງານ ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ເພື່ອໃຫ້ແຮງງານທີ່ມີຄຸນນະພາບ-ເງື່ອນໄຂໃຫ້ສາມາດຫາວຽກເຮັດງານທຳທີ່ເໝາະສົມ. ໃຫ້ຂະແໜງເອກະຊົນມີສ່ວນຮ່ວມໂດຍສະເພາະ ບໍລິສັດທີ່ເຊື່ອມໂຍງກັບຕ່າງໂສ້ມູນຄ່າໂລກ (GVC) ໃນແຖວໜ້າ.</p>	ໄລຍະກາງ
<p>18. ສິ່ງເສີມການຝຶກອົບຮົມ-ບຳລຸງທັກສະ ແລະ ເງິນອຸດໜູນແຮງງານຕາມເປົ້າໝາຍດ້ານພູມສັນຖານ-ທີ່ຕັ້ງ ເພື່ອສິ່ງເສີມ ການສ້າງ/ຮັບເອົາວຽກເຮັດງານທຳຢູ່ຂົງເຂດສ່ຽງ.</p>	ໄລຍະກາງ
4. ໝູນໃຊ້ທີ່ຕັ້ງຍຸດທະສາດໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດ ເພື່ອ ຫັນສູ່ ການປຸງແຕ່ງເພື່ອສິ່ງອອກ ແລະ ການ ບໍລິການ ກະສິກຳ-ອາຫານ	
<p>19. ດຳເນີນການປະຕູຮູບນະໂຍບາຍການຄ້າໃຫ້ມີຄວາມຄືບໜ້າ ໂດຍສຸມໃສ່ NTMs ເພື່ອສະໜັບສະໜູນ ການປັບປຸງຄຸນນະພາບ ໃນທຸລະກິດ.</p>	ໄລຍະສັ້ນ
<p>20. ເອື້ອອຳນວຍການເຊື່ອມຕໍ່ກັບທຸລະກິດພາຍໃນ ຢູ່ໃນເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ເພື່ອຍົກລະດັບສັກກະຍະພາບ ແລະ ການແຂ່ງຂັນ. ພັດທະນາຂໍ້ຕົກລົງຕ່າງຝ່າຍຕ່າງໄດ້ ກັບ ບໍລິສັດ GVC ແນວໜ້າ ເພື່ອຊຸກຍູ້ສູນການບໍລິການ ຫຼື ສູນຝຶກອົບຮົມ ທີ່ສາມາດສ້າງຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ ຜູ້ສິ່ງອອກ ຫຼື ສິນຄ້າອື່ນໆ ນຳ.</p>	ໄລຍະກາງ
<p>21. ປັບປຸງ ແລະ ຊ່ວຍທຸລະກິດໃຫ້ ປະຕິບັດຕາມ ມາດຕະຖານຫຼັກໆດ້ານແຮງງານ, ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການປົກຄອງ ເພື່ອຮອງຮັບການເອົາໃຈໃສ່/ເລັ່ງໃສ່ ບັນຫາດ້ານສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງຜູ້ຊື້ໃນຕະຫຼາດຕ່າງປະເທດ.</p>	ໄລຍະກາງ
<p>22. ປັບປຸງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ກຳມະພິບານ ກໍຄື ສິ່ງເສີມການແຂ່ງຂັນໃນຂະແໜງການຂົນສົ່ງ.</p>	ໄລຍະກາງ
<p>23. ປັບປຸງຄວາມທົນທານໄປຕາມ ຕ່າງໂສ້ມູນຄ່າໂລກ ດ້ວຍການ ດຶງດູດການຜະລິດແບບກວມລວມ ໃນກິດຈະການຕັດຫຍິບ ແລະ ອົງປະກອບການຜະລິດອື່ນໆ</p>	ໄລຍະຍາວ

5. ການສ້າງທັກສະ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດເພື່ອ ການປະຕິຮູບທີ່ມີປະສິດທິຜົນ	
24. ປັບປຸງຂໍ້ມູນ ແລະ ຄວາມຮູ້ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາ/ກຳນົດນະໂຍບາຍຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.	ໄລຍະສັ້ນ
25. ພັດທະນາຍຸດທະສາດການສື່ສານທິຣັດກຸມ ແລະ ສົມບູນ ພາຍໃນກະຊວງຂະແໜງການຫຼັກ ແລະ ນຳໃຊ້ຄຳເຫັນ-ຄຳຕຳນິຕິຊົມຈາກຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.	ໄລຍະກາງ